

HARRAN ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ YAYINLARI

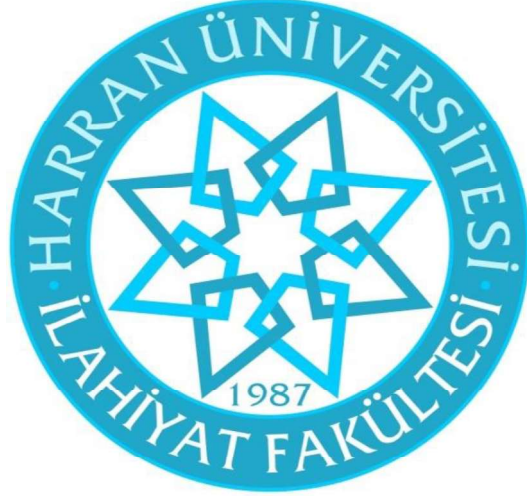
HARRAN ÜNİVERSİTESİ
İLÂHİYAT FAKÜLTESİ
DERGİSİ

43.
SAYI

YIL: 25 OCAK - HAZİRAN 2020
ŞANLIURFA

HARRAN ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ YAYINLARI

HARRAN ÜNİVERSİTESİ İLÂHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ

HARRAN UNIVERSITY JOURNAL OF THEOLOGY FACULTY

جامعة حران مجلة كلية الإلهيات

YIL: 25 SAYI: 43 OCAK - HAZİRAN 2020 ŞANLIURFA

Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Yıl: 25, Sayı: 43, Ocak - Haziran 2020

||

Altı ayda bir yayımlanan akademik hakemli bir dergidir.

HARRAN ÜNİVERSİTESİ İLAHİYAT FAKÜLTESİ DERGİSİ
HARRAN UNIVERSITY JOURNAL OF THEOLOGY FACULTY

جامعة حران مجلة كلية الإلهيات

ISSN: 1303-2054 e-ISSN: 2564-7741

Yayıncı / Publisher

Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Şanlıurfa, TÜRKİYE

Sahibi / Owner

Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Adına Dekan
Prof. Dr. Celil ABUZAR

Yazı İşleri Müdürü/ Responsible Manager

Arş. Gör. Selim YILMAZ

Editör / Managing Editor

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah KARTAL

Alan Editörleri/ Field Editors

Arş. Gör. Selim YILMAZ

Arş. Gör. Mahmut SABUNCU

Arş. Gör. Havva İslam ÇELİK

Arş. Gör. Coşkun BORSBUĞA

Arş. Gör. Adem MİDİLLİ

Dil Editörleri/ Language Editors

Arş. Gör. Adem Midilli (Arapça)

Yayın Kurulu / Editorial Board

- Prof. Dr. Asım YAPICI (Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Prof. Dr. Hikmet AKDEMİR (Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Prof. Dr. Kasım ŞULUL (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Prof. Dr. Murat AKGÜNDÜZ (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ (Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN (Kocaeli Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Doç. Dr. Mahmut ÖZTÜRK (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Doç. Dr. Ömer SABUNCU (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Abdullah KARTAL (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Fatma ÇAKMAK (Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi)
Dr. Öğr. Üyesi Mahmud MASRİ (FSM Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi)

Danışma Kurulu/Advisory Board

- Prof. Dr. Âdem APAK, Uludağ Üniversitesi, İslâm Tarihi
Prof. Dr. Adnan DEMİRCAN, İstanbul Üniversitesi, İslâm Tarihi
Prof. Dr. Atilla YARGICI, Harran Üniversitesi, Tefsir
Prof. Dr. Baki ADAM, Ankara Üniversitesi, Dinler Tarihi
Prof. Dr. Enbiya YILDIRIM, Ankara Üniversitesi, Hadis
Prof. Dr. Hasan ONAT, Ankara Üniversitesi, İslâm Mezhepler Tarihi
Prof. Dr. Hikmet AKDEMİR, Hitit Üniversitesi, Tefsir
Prof. Dr. İbrahim COŞKUN, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Kelam
Prof. Dr. İdris ŞENGÜL, Ankara Üniversitesi, Tefsir
Prof. Dr. İlhan KUTLUER, Marmara Üniversitesi, İslâm Felsefesi
Prof. Dr. Mehmet AZİMLİ, Hitit Üniversitesi, İslâm Tarihi
Prof. Dr. Mehmet KATAR, Ankara Üniversitesi, Dinler Tarihi
Prof. Dr. Musa Kazım YILMAZ, Harran Üniversitesi Tefsir
Prof. Dr. Musa YILDIZ, Gazi Üniversitesi, Arap Dili Eğitimi
Prof. Dr. Müfit Selim SARUHAN, Ankara Üniversitesi, İslâm Felsefesi
Prof. Dr. Ramazan ALTINTAŞ, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Kelâm
Prof. Dr. Recai DOĞAN, Ankara Üniversitesi, Din Eğitimi
Prof. Dr. Selçuk COŞKUN, Atatürk Üniversitesi, Hadis
Prof. Dr. Yusuf Ziya KESKİN, Kocaeli Üniversitesi, Hadis
Prof. Dr. Şaban ÖZ, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, İslâm Tarihi
Doç. Dr. Yunus Emre GÖRDÜK, Balıkesir Üniversitesi, Tefsir
Dr. Öğr. Üyesi Mahmud MASRİ, FSM Üniversitesi, Hadis

Dergimizin Yer Aldığı İndeks ve Platformlar:

TR DİZİN Tübitak Ulakbim Türkiye Dergileri Dizini / Turkish Journals Index
(Kabul / Accepted: 09.05.2019)

OpenAIRE: (Kabul /Accepted: 07.04.2018).

ResearchBib: Academic Resource Index (Kabul / Accepted:02.03.2018)

Miar: Information Matrix for the Analysis of Journals (Kabul /Accepted:
18.02.2018).

İDEALONLINE: Türkçe Online Kütüphane (Kabul / Accepted: 11/01/2018)

ARAŞTIRMAX Scientific Publication Index (Kabul / Accepted: 13.12.2017).

Index Copernicus International (Kabul / Accepted: 01/12/2017)

ERIH PLUS: The European Reference Index for the Humanities and the Social
Science (Kabul/ Accepted: 21.10.2017).

Google Scholar: Harran İlahiyat Dergi (Başlangıç/ S. Date :14.07.2017).

SOBIAD: Sosyal Bilimler Atıf Dizini (Kabul /Accepted: 01.03.2017).

İSAM İlahiyat Makaleleri Veri Tabanı / ISAM Articles on Theology Database
(Başlangıç /S. Date:1995) / (Kabul / Accepted: 25.03.2010.)

Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, atıf ve kaynakça yazımında
Türkiye'deki İlahiyat Fakültelerinin ortak olarak kullandığı İsnad Atıf Sistemini
kullanmaktadır.

Detaylı bilgiye aşağıdaki linklerden ulaşabilirsiniz.

<http://dergipark.gov.tr/harranilahiyatdergisi>

<http://www.isnadsistemi.org>

Adres / Address

Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Osmanbey Kampüsü / Şanlıurfa

hruilahiyatfakultesidergisi@gmail.com

<http://dergipark.gov.tr/harranilahiyatdergisi>

Tel: 0 414 3183454 Faks: 0 414 3183720

Haziran 2020 – Şanlıurfa/Türkiye

Baskı

SONÇAĞ MATBAACILIK LTD. ŞTİ.

İstanbul Cad İstanbul Carsisi No:48/48-49

İskitler, 06070 Ankara, 90 (312) 341 36 67

uzun@uzundijital.com

İÇİNDEKİLER

EDİTÖRDEN / FROM THE EDITOR VII

Dr. Öğr. Üyesi Abdullah KARTAL

Araştırma Makaleleri / Research Articles

GAZÂLÎ'NİN NASÎHATÜ'L-MÛLÛK ADLI ESERİNDE SİYASETÜ'Ş-ŞERİYYE
ESASLARI / THE PRINCIPLES OF ISLAMIC POLITICS IN GHAZALI'S NASIHAT AL-
MULUK 1

Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin OKUR

ŞEHİR TARİHÇİLİĞİ AÇISINDAN BABÛRNÂME'DE SEMERKAND ÖRNEĞİ /
SAMARKAND AS AN EXAMPLE OF URBAN HISTORIOGRAPHY IN BABURNAMA 31

Dr. Öğr. Üyesi Mesut AVCI

İMAM-I ŞÂFÎ'NİN DİVANINDA BİR SÖZ SANATI OLARAK TEŞBİH-İ ZİMNÎ /
THE IMPLICIT SIMILE AS A RHETORIC IN İMAM AL-SHÂFÎ'S DİWAN 61

Doç. Dr. Adnan ARSLAN

MOLLA ABDURRAHMAN EL-PENCVÎNÎ VE EDAVÂTU'T-TA'LÎK ADLI
MANZÛM FIKİH RİSÂLESİ / MULLAH ABD AL-RAHMAN AL-PENJWINI AND HIS
POETICAL PAMPHLET OF ISLAMIC JURISPRUDENCE TITLED "EDAWAT AL-TA'LÎQ" 75

Dr. Öğr. Üyesi Macit SEVGİLİ

İSLÂM HUKUKU SİSTEMATİĞİNE DAİR BİR İNCELEME (KİTÂBU'N-NİKÂH
ÖRNEĞİ) / AN ANALYSIS ON THE SYSTEMATICS OF ISLAMIC LAW: THE CASE OF
KİTÂB EN-NİKÂH 107

Dr. Öğr. Üyesi Bekir KARADAĞ

ABDURRAHMAN B. EBÎ BEKİR'İN HAYATI VE ERKEN DÖNEM İSLAM
TARİHİNDEKİ FAALİYETLERİ / THE LIFE OF ABDURRAHMAN B. ABU BAKR AND
HIS ACTIONS IN EARLY ISLAM HISTORY 129

Arş. Gör. Dr. Hakan TEMİR

**HALK EGEMENLİĞİ KAVRAMININ TÜRK DİNİ DÜŞÜNCESİNE GİRİŞİ ÜZERİNE
SOSYOLOJİK BİR ARAŞTIRMA / A SOCIOLOGICAL RESEARCH ON THE
INTRODUCTION POPULAR SOVEREIGNTY CONCEPT IN TURKISH RELIGIOUS
THOUGHT..... 155**

Arş. Gör. Dr. Orhan AYAZ

**İMÂM ŞÂFİ'İNİN (Ö. 204/820) TASAVVUFİ YAKLAŞIMLARI / SUFI
APPROACHES OF İMÂM ŞÂFİ'İ (D. 204/820) 183**

Dr. Öğr. Üyesi Eyyup AKDAĞ

**MU'TEZİLE'DE ÇOCUKLARIN DİNİ KONUMU / RELIGIOUS POSITION OF
CHILDREN IN MU'TAZILAH 209**

Doç. Dr. İbrahim BAYRAM

**MÂLİKİLERE GÖRE İSTİHSANIN MAHİYETİ / THE NATURE OF İSTİHSAN IN
MALIKI SECT..... 251**

Prof. Dr. Ali BAKKAL

**AHMET HIZAL VE HEYBELİADA KUR'ÂN KURSU / AHMET HIZAL AND THE
QUR'ÂN COURSE IN HEYBELİADA 283**

Dr. Öğr. Üyesi Nurullah AYDENİZ

**SEYYİD KUTUB'UN KELÂM ELEŞTİRİSİ / SAYYID QUTB'S CRITICISM OF KALÂM
..... 311**

Yusuf ŞİMŞEK

Kitap Değerlendirmesi / Book Review

KUR'ÂN'IN SELEFİ YORUMU: ŞEVKÂNİ'NİN TEFSİR YÖNTEMİ..... 331

Arş. Gör. Soner AKSOY

YAYIN İLKELERİ..... 339